

Právo a judikatúra v praxi

5 | 2025

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- Požiadavka pokúsiť sa o uzavretie zmieru nie je absolútna; ak súd vyhodnotí, že zmier nie je možný, nemusí pokus realizovať**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/229/2022 zo dňa 29. 10. 2024
- K formulácii vykonateľného výroku, ktorým má byť uložené vypratanie nehnuteľnosti**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Co/37/2023 zo dňa 20. 12. 2023
- Kumulatívne podmienky, za ktorých je možné pripustiť zmenu strany v dovolacom konaní**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/21/2024 zo dňa 29. 10. 2024
- Rozsah zastupovania osoby poverenej na prevádzkovanie podniku**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/25/2022 zo dňa 25. 7. 2023
- Viazanosť odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. c) CSP na podanie námietky zaujatosti v zákonom stanovených lehotách**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obdo/57/2023 zo dňa 25. 4. 2024
- K označeniu nútených spoločníkov v žalobe o neplatnosť dobrovoľnej dražby, ak niektorý z nich do podania žaloby stratí právnu subjektivitu**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/135/2022 zo dňa 15. 8. 2024
- Uzatvorenie pracovnej zmluvy podpísanej konateľom za zamestnávateľa aj za zamestnanca vyžaduje súhlas spoločníkov**
Rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 18CoPr/2/2024 zo dňa 24. 10. 2024
- K nesúhlasu so späťvzatím žaloby o určenie vlastníckeho práva jedným zo žalovaných, ak žalobca uzatvoril dohodu o urovaní len s ostatnými žalovanými**
Uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 3Cob/194/2023 zo dňa 30. 4. 2024
- Konštatovanie strany, že jej právnik poradil, aby požiadala o vydanie rozsudku o zmeškanie, by súd mal posúdiť ako návrh na jeho vydanie**
Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 4CoKR/38/2023 zo dňa 6. 6. 2024
- K prípustnosti podania návrhu na vydanie dopĺňacieho rozsudku katastrálnym úradom, ak zistí, že rozhodnutie nie je vkladuschopnou listinou**
Uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 13Co/24/2023 zo dňa 27. 6. 2024
- K nemožnosti využitia neodkladného opatrenia v konaní o obnovu konania**
Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 9Co/48/2024 zo dňa 30. 5. 2024
- Zo vznesenia kompenzačnej námietky voči nároku vyplýva, že ten, kto započítava, považuje v okamihu vznesenia námietky započítania nárok za daný**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 42Cob/84/2023 zo dňa 17. 9. 2024
- Vznik škody na zdraví v období dospievania ako dôvod pre zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia**
Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 22Co/43/2023 zo dňa 30. 10. 2024
- Absencia poznámky o uložení zvukového záznamu v spise nie je porušením procesných práv, ak strana sporu na žiadosť obdrží kópiu záznamu**
Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 3Co/56/2023 zo dňa 30. 5. 2024
- K platnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej po vydaní rozhodnutia o zriadení daňového záložného práva**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 41CoKR/18/2024 zo dňa 30. 10. 2024

1. Požiadavka pokúsiť sa o uzavretie zmieru nie je absolútna; ak súd vyhodnotí, že zmier nie je možný, nemusí pokus realizovať

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/229/2022 zo dňa 29. 10. 2024

Anotácia:

Dovolateľ namietal, že bolo porušené právo na spravodlivý proces aj tým, že súd prvej inštancie sa vôbec nepokúsil o zmierlivé vyriešenie veci, hoci túto povinnosť mu vo viacerých ustanoveniach ukladá CSP a zároveň sa odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vôbec nezaoberal touto námietkou žalobcu.

Právna veta:

- I. Podľa § 148 ods. 1 CSP žalobca a žalovaný môžu uzavrieť zmier. O uzavretie zmieru sa má súd vždy pokúsiť.
- II. Takto kategoricky formulovanú požiadavku zákona však treba vnímať tak, že je na posúdení každého sudcu prejednávajúceho právny konflikt vybadať, kedy sú strany náchylné na uzavretie zmieru, a kedy naopak nie.
- III. Vychádzajúc z uvedeného možno konštatovať, že v prípade, ak sa prvoinštančný súd na pojednávaní nepokúsil o uzavretie zmieru, nejde o vadu konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Týmto postupom neboli porušené práva žalobcu v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navyše žalobca mal možnosť v konaní o uzavretie zmieru požiadať.

Právna oblasť: Občianske právo, Civilné procesné právo

Právny inštitút: Civilné konanie, Zmier, Postup súdu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 148

2. K formulácii vykonateľného výroku, ktorým má byť uložené vypratanie nehnuteľnosti

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Co/37/2023 zo dňa 20. 12. 2023

Anotácia:

Okresný súd uložil žalovanému povinnosť vypratať nehnuteľnosť – pozemok užívaný ako parkovisko. Žalovaný podal odvolanie, v ktorom uviedol, že výrok rozsudku súdu prvej inštancie nepreskúmateľný a nevykonateľný z dôvodu, že uložil žalovanému vypratať nehnuteľnosti ako celok. Podľa výroku rozsudku súdu prvej inštancie by žalobca mohol od žalovaného požadovať vypratanie celého odstavného parkoviska, t. j. mohol by požadovať vypratanie akejkoľvek hnuťelnej veci nachádzajúcej sa na odstavnom parkovisku, a to aj takých, ktoré od žalovaného nikdy neprevzal. Zároveň mal za to, že súd pri určení lehoty na vypratanie odstavného parkoviska nepostupoval objektívne, proporcionálne, vôbec neuvažoval realisticky a v kontexte, že sa jedná o vypratanie odstavného parkoviska, z ktorého žalobca žiada odstrániť 5 kusov motorových vozidiel. Nevzal do úvahy, že žalovaný bude potrebovať aj súčinnosť žalobcu, a to napr. za účelom zistenia v akom technickom stave sa predmetné motorové vozidlá nachádzajú, aby vedel zabezpečiť vhodnú formu odvozu, resp. odťahu motorových vozidiel, za účelom sprístupnenia odstavného parkoviska, za účelom zistenia akými dokladmi k predmetným motorovým vozidlám žalobca disponuje a pod. Zároveň súd prvej inštancie neprihliadol na klimatické podmienky, ktoré môžu ovplyvniť vypratanie odstavného parkoviska. To, že sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal otázkou lehoty na vypratanie, svedčí absencia akéhokoľvek odôvodnenia tejto časti rozhodnutia.

Právna veta:

Pokiaľ žalovaný namietal, že výrok rozsudku je nevykonateľný z dôvodu, že súd prvej inštancie mu uložil vypratať nehnuteľnosť ako celok, táto argumentácia žalovaného je nedôvodná. Odvolací súd opätovne poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia dovolacieho súdu v tejto veci, z ktorého tiež vyplýva, že „Pri žalobe o vypratanie nehnuteľnosti je pasívne vecne legitimovaný ten subjekt, ktorý nehnuteľnosť neoprávnene užíva. Pri žalobe o vypratanie stačí, ak sa dostatočne identifikuje nehnuteľnosť, ktorá je neoprávnene užívaná, pričom nie je nutné špecifikovať každú vec, ktorá sa na pozemku nachádza. Pri neoprávnenom užívaní nehnuteľnosti a povinnosti jej vypratania neoprávneným užívateľom je potrebné pristupovať k právu užívania komplexne, čo v danom prípade znamená nielen neumožnenie faktického prístupu, resp. vstupu na pozemok, ale aj jeho prípadné nezapratávanie vecami žalovaného. Výrok rozsudku súdu prvej inštancie obsahujúci identifikáciu nehnuteľnosti je v zhode s vyššie uvedeným právnym názorom, podľa ktorého stačí ak sa dostatočne identifikuje nehnuteľnosť, ktorá je neoprávnene užívaná, a ktorá má byť vyprataná.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Vypratanie nehnuteľnosti, Vykonateľnosť rozhodnutia

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 132 ods. 1, § 216, § 218 ods. 1

3. Kumulatívne podmienky, za ktorých je možné pripustiť zmenu strany v dovolacom konaní

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/21/2024 zo dňa 29. 10. 2024

Anotácia:

V priebehu dovolacieho konania dovolateľ v podaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 11. septembra 2024 oznámil, že žalobca bol dňa 17. decembra 2021 ex offio vymazaný z obchodného registra (§ 61n Exekučného poriadku). Dovolateľ ďalej navrhol, aby najvyšší súd pripustil zmenu na strane žalobcu tak, aby na miesto doterajšieho žalobcu do konania vstúpila určená spoločnosť s r.o. Dôvodom navrhovanej zmeny mala byť právna skutočnosť postúpenia pohľadávok žalobcu, tvoriacich predmet sporu a rozhodnutí súdov nižších inštancií, zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21. januára 2021 uzavretou medzi doterajším žalobcom ako postupcom a navrhovaným novým žalobcom ako postupníkom.

Právna veta:

Aby bolo možné zmeniť sporovú stranu v dovolacom konaní (t. j. zmenu strany rozhodnutím súdu pripustiť), musia byť splnené viaceré kumulatívne podmienky, ktorými sú: (a) návrh na zmenu strany, (b) ktorá (doterajšia i vstupujúca) má procesnú subjektivitu, (c) podaný v dovolacom konaní, (d) žalobcom resp. dovolateľom, (e) v súvislosti s doloženou právnou skutočnosťou stanovenou v § 80 ods. 1 CSP, (f) ktorá nastala po začatí dovolacieho konania a (g) so súhlasom toho, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Pri nesplnení ktorejkoľvek uvedenej podmienky nie je možné návrhu na zmenu strany v dovolacom konaní vyhovieť.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Civilné konanie, Dovolanie, Zmena strán sporu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 80

4. Rozsah zastupovania osoby poverenej na prevádzkovanie podniku

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/25/2022 zo dňa 25. 7. 2023

Anotácia:

Podľa dovolateľa odvolací súd nesprávne právne vec posúdil, keď došiel k záveru, že poverený zamestnanec žalobcu v pozícii národného obchodného riaditeľa nemôže uzatvárať zmluvy, resp. dohody o podpore predaja bez plnej moci udelennej žalobcom, ktorá by ho oprávňovala na uzatváranie zmlúv týkajúcich sa podpory predaja produktov žalobcu, čím odvolací súd nezohľadnil možnosť zákonného splnomocnenia podľa ust. § 15 ods. 1 ObZ, a čoho dôsledkom malo byť, že dohoda uzavretá medzi týmto zamestnancom žalobcu a žalovaným je absolútne neplatný právny úkon. Takýto záver odvolacieho súdu označil dovolateľ za rozporný s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu. Dovolateľ odvolaciemu súdu vytýkal, že na uzatvorenie predmetnej dohody o podpore predaja za právneho predchodcu žalobcu nie je potrebné, aby uvedený zamestnanec disponoval osobitným splnomocnením alebo poverením a odvolací súd mal danú právnu otázku posúdiť tak, že zamestnanec obchodnej spoločnosti na pozícii riaditeľa je oprávnený uzatvárať za obchodnú spoločnosť zmluvy.

Právna veta:

Dovolací súd zároveň konštatuje, že nepodmienenosť zákonného rozsahu oprávnenia osoby poverenej určitou činnosťou pri prevádzkovaní podniku vykonávať všetky právne úkony, ku ktorým pri tejto činnosti zvyčajne dochádza, má aj druhú stránku. Je ňou ochrana dobromyseľnosti tretích osôb. Tie sa pri právnych úkonoch zo zástupcom podnikateľa oprávnene spoliehajú na jeho poverenie určitou činnosťou, a tým aj na oprávnenie vykonávať obvyklé právne úkony. Právne úkony takéhoto zástupcu podnikateľa preto zaväzujú podnikateľa a ten sa nemôže ohradzovať ich neplatnosťou s odvolaním sa na ohraničenie. Nedodržaním zákonného rozsahu oprávnenia konať treba rozumieť vykonanie iného právneho úkonu než zvyčajne sa spájajúceho s činnosťou konajúcej osoby. Je nesporné, že dohodu o podpore predaja podpísal zamestnanec žalobcu ako národný obchodný riaditeľ v jeho mene, pričom ani z následného správania sa žalobcu po uzavretí dohody o podpore predaja nevyplýva, že by tento nechcel byť viazaný predmetnou dohodou, naopak, jej platnosť, napriek prijatiu benefitu vo forme zálohovej platby, začal žalovaný spochybňovať až v priebehu konania.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Zastúpenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 513/1991 Zb. – § 15

5. Viazanosť odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. c) CSP na podanie námietky zaujatosti v zákonom stanovených lehotách

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obdo/57/2023 zo dňa 25. 4. 2024

Anotácia:

V podanom dovolaní dovolateľ namietal nesprávny postup odvolacieho súdu v tom, že tento neprihliadol na ním vznesenú námietku zaujatosti. Žalovaný dodal, že voči rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie, v ktorom ako jeden z odvolacích dôvodov namietol aj zaujatosť sudkyne v zmysle § 365 ods. 1 písm. c) CSP. Odvolací súd k tomu uviedol, že uvedenou námietkou zaujatosti sa nezaoberal a neprihliadol na ňu, pretože sa týka len procesného postupu sudkyne, čo v zmysle § 53 ods. 3 CSP nemá byť prípustné, a je podaná po lehote podľa § 53 ods. 1 CSP.

Právna veta:

Dovolateľ je názoru, že odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. c) CSP nie je viazaný na podanie námietky zaujatosti v zákonom stanovených lehotách pre podanie námietky zaujatosti a ani sa naň nevzťahujú ďalšie obmedzenia vyplývajúce z inštitútu námietky zaujatosti. S takouto interpretáciou sa dovolací súd nemohol stotožniť, nakoľko je v rozpore so samotným účelom a zmyslom inštitútu vznesenia námietky zaujatosti. Totiž, ak sa námietka zaujatosti týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti, súd na námietku zaujatosti neprihliada ani v rámci odvolacieho dôvodu vymedzeného ust. § 365 ods. 1 písm. c) CSP (ust. § 53 ods. 3 CSP totiž pre odvolacie konanie nestanovuje žiadne výnimky a platí bezvýhradne). Týmto závery odvolacieho súdu ohľadom toho, že na v odvolaní vznesenú námietku zaujatosti žalovaným nemohol prihliadnuť, najmä pre namietaný procesný postup vo veci konajúcej sudkyne, kedy iné dôvody na jej vylúčenie v námietke uvedené neboli, nemôžu znamenať porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces a naplnenie dovolacieho dôvodu vyvođeného v zmysle § 420 písm. f) CSP.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Odvolanie, Námietka zaujatosti

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 53 ods. 3, § 365 ods. 1 písm. c)

6. K označeniu nútených spoločníkov v žalobe o neplatnosť dobrovoľnej dražby, ak niektorý z nich do podania žaloby stratí právnu subjektivitu

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/135/2022 zo dňa 15. 8. 2024

Anotácia:

V predmetnom spore bola riešená aj otázka správneho postupu súdu v prípade, ak došlo k zániku strany sporu ako spoločníka núteného procesného spoločenstva bez právneho nástupcu počas konania o neplatnosť dobrovoľnej dražby.

Právna veta:

- I. Zánik strany sporu ako spoločníka núteného procesného spoločenstva bez právneho nástupcu počas konania o neplatnosť dobrovoľnej dražby na strane žalovaných nie je dôvodom na zamietnutie žaloby v zmysle § 78 ods. 2 CSP (voči zostávajúcim žalovaným), ale dôvodom na zastavenie konania voči strane, ktorá stratila procesnú subjektivitu a zároveň dôvodom, pre ktorý už na splnení podmienky účasti všetkých subjektov právneho vzťahu v spore aj potom, čo takáto skutočnosť nastala, nemožno trvať.
- II. Povinnosť zapojiť do sporu o neplatnosť dražby celý okruh subjektov vymenovaných v čl. I § 21 ods. 4 dražobného zákona (pod hrozbou sankcie uvedenej v § 78 ods. 2 CSP) je tu len vtedy, ak je splnená tiež podmienka procesnej subjektivity všetkých osôb majúcich byť povolaných do sporu. Ak takáto podmienka splnená nie je, žalobca má povinnosť žalobu nasmerovať len voči tým subjektom právneho vzťahu z dražby, u ktorých splnená je.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Dražba

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 78 ods. 1
527/2002 Z. z. – § 21 ods. 4

7. Uzatvorenie pracovnej zmluvy podpísanej konateľom za zamestnávateľa aj za zamestnanca vyžaduje súhlas spoločníkov

Rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 18CoPr/2/2024 zo dňa 24. 10. 2024

Anotácia:

V spore o určenie, že pracovný pomer nevznikol súd posudzoval aj otázku, či môže osoba, ktorá koná za obchodnú spoločnosť ako konateľ, uzavrieť platnú pracovnú zmluvu so sebou samým bez súhlasu spoločníkov?

Právna veta:

Žalobca podpísal predmetnú pracovnú zmluvu ako za zamestnanca tak aj za zamestnávateľa, pričom ako vyplýva z postavenie funkcie konateľa, medzi povinnosťami konateľa je, okrem iného, plniť uznesenia valného zhromaždenia, zabezpečiť riadne vedenie predpísanej evidencie, vyhotovovať úplne znenie spoločenskej zmluvy po jej zmenách, podávať návrhy na zápis zmien zapísaných údajov v obchodnom registri, prijímať rozhodnutia o ročných plánoch spoločnosti, zohľadňovať všetky dostupné informácie, ktoré si vedel zaobstarat' pri prijímaní týchto rozhodnutí, predkladať valnému zhromaždeniu na schválenie ročnú individuálnu závierku, viesť zoznam spoločníkov, zvolávať valné zhromaždenie. Nepochybne z týchto povinností, ako aj z povinností konateľa spoločnosti, ako to vyplýva z ustanovení Obchodného zákonníka, nevyplyva záver o tom, že osoba, ktorá koná za obchodnú spoločnosť zároveň štandardne môže uzavrieť platnú pracovnú zmluvu so sebou samým v akejkoľvek pozícii. Podľa názoru odvolacieho súdu predmetné konanie v prípade sporu vyžaduje nepochybné preukázanie toho, že konateľ konal tak so súhlasom spoločníkov.

Právna oblasť: Pracovné právo, Obchodné právo

Právny inštitút: Pracovná zmluva, Oprávnenia konateľa

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 311/2001 Z. z. – § 9, § 10, § 42
513/1991 Zb. – § 135a

8. K nesúhlasu so späťvzatím žaloby o určenie vlastníckeho práva jedným zo žalovaných, ak žalobca uzatvoril dohodu o urovaní len s ostatnými žalovanými

Uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 3Cob/194/2023 zo dňa 30. 4. 2024

Anotácia:

Žalovaní v 2. a 3. rade ako vlastníci nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu o určenie vlastníctva v prejednávanej veci, vyjadrili súhlas so späťvzatím žaloby. Žalobcovia v späťvzatí žaloby prejavili vôľu vziať žalobu späť v celom rozsahu. Súd posudzoval zastavenie konania voči žalovanému v 1. rade, ktorý vyjadril so späťvzatím nesúhlas. Ako hlavný dôvod svojho nesúhlasu so späťvzatím žaloby žalovaný v 1. rade uviedol hrozbu majetkovej ujmy v prípade, že v budúcnosti bude určené vlastnícke právo v prospech neho, z čoho budú vyplývať následné finančné nároky tretích osôb.

Právna veta:

Ako hlavný dôvod svojho nesúhlasu so späťvzatím žaloby žalovaný v 1. rade uviedol hrozbu majetkovej ujmy v prípade, že v budúcnosti bude určené vlastnícke právo v prospech neho, z čoho budú vyplývať následné finančné nároky tretích osôb. K tomuto odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že táto jeho obava a dôvod nesúhlasu so zastavením konania sú neopodstatnené a to preto, že zastavenie tohto konania o určenie vlastníckeho práva má za následok práve nenaplnenie jeho obavy z určenia vlastníckeho práva v prospech žalovaného v 1. rade a vzniku s tým súvisiacich finančných nárokov. Podľa názoru odvolacieho súdu navyše dohoda o urovaní v prejednávanom prípade eliminuje ďalšie určovacie žaloby zo strany žalobcov voči žalovanému v 1. rade. Preto odvolaním napadnuté zastavenie konania nepredstavuje stav právnej neistoty pre žalovaného v 1. rade, ktorý navyše sám zastáva stanovisko, že žaloba je nedôvodná, t.j. že aktuálny zápis vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v katastri nehnuteľností v prospech žalovaných v 2. a 3. rade je správny. Na základe uvedeného vyhodnotil odvolací súd nesúhlas žalovaného v 1. rade so späťvzatím žaloby ako subjektívny a neopodstatnený.

Právna oblasť: Občianske právo, Civilné právo procesné

Právny inštitút: Vlastnícke právo, Späťvzatie žaloby

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 146

9. Konštatovanie strany, že jej právnik poradil, aby požiadala o vydanie rozsudku o zmeškanie, by súd mal posúdiť ako návrh na jeho vydanie

Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 4CoKR/38/2023 zo dňa 6. 6. 2024

Anotácia:

V danom spore súd riešil otázku postupu v prípade, ak strana zmeškala pojednávanie bez ospravedlniteľného dôvodu, formálne zákonné predpoklady pre vydanie rozsudku pre zmeškanie boli splnené, ale strana je aj napriek tomu presvedčená, že rozsudok pre zmeškanie je zjavne nespravodlivý, keďže súd neprihliadol ku konkrétnym okolnostiam daného sporu.

Právna veta:

- I. Žalovaná vo svojej záverečnej reči na pojednávaní zo dňa 21.04.2023, ako priamy diktát do zápisnice, len konštatovala, čo jej poradil právnik (ktorého plnomocenstvo nie je založené v súdnom spise) počas prestávky, keď mu volala, a to: „chcem dodať, že počas prestávky som volala svojmu právnikovi a ten mi poradil, aby som požiadala súd o vydanie rozsudku pre zmeškanie.“, z čoho nijako nevyplýva, že by žalovaná priamo takýto postup súdu aj navrhla.
- II. Odvolací súd nesúhlasí s argumentáciou žalobcu, že z formulácie žalovanej v záverečnej reči na pojednávaní nijako nevyplýva, že by priamo súdu navrhla, aby rozhodol rozsudkom pre zmeškanie. Odvolací súd sa stotožnil s postupom súdu prvej inštancie, ktorý považoval návrh žalovanej, aby rozhodol rozsudkom pre zmeškanie za dostatočne jasný a zrozumiteľný. Keby odvolací súd pristúpil k výkladu obsahu návrhu žalovanej spôsobom navrhnutým žalobcom, jednalo by sa o prílišný formalizmus. Podľa názoru odvolacieho súdu, prihliadnuc na obsah prednesu žalovanej je zrejmé, že žalovaná po telefonicknej porade so svojím právnym zástupcom počas prerušenia pojednávania navrhla súdu rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie žalobcu.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Úkony strán sporu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – čl. 11 ods. 1, § 172, § 274, § 278

10. K prípustnosti podania návrhu na vydanie dopĺňacieho rozsudku katastrálnym úradom, ak zistí, že rozhodnutie nie je vkladuschopnou listinou

Uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 13Co/24/2023 zo dňa 27. 6. 2024

Anotácia:

V konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov súd rozhodol rozsudkom.

Súd vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo právoplatným a vykonateľným rozsudkom. Katastrálny odbor ako orgán štátnej správy doručil súdu podanie na doplnenie z dôvodu, že rozsudok nie je spôsobilý na zápis do katastra nehnuteľností.

Právna veta:

V prejednávanej veci J. R. D., katastrálny odbor, ako orgán štátnej správy, nie je stranou sporu, ktorej by vyplývalo z ustanovenia § 225 CSP oprávnenie podať návrh na doplnenie rozsudku. V danom prípade však odvolací súd dospel k záveru, že je potrebné v súlade so základným právom na súdnu ochranu vyplývajúcim z čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a princípom denegatio iustitiae aplikovať čl. 4 CSP a postupom podľa § 225 CSP rozhodnúť dopĺňacím rozsudkom aj v prípade, ak takýto návrh podá štátny orgán, ktorý v súlade so zákonom č. 162/1995 Z. z. Katastrálneho zákona vykonáva zápis predmetných nehnuteľností do registra katastra nehnuteľností.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Dopĺňací rozsudok

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – čl. 4, § 225
162/1995 Z. z. – § 42

11. K nemožnosti využitia neodkladného opatrenia v konaní o obnovu konania

Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 9Co/48/2024 zo dňa 30. 5. 2024

Anotácia:

Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh žalobkyne, ktorým sa domáhala toho, aby súd neodkladným opatrením uložil žalovanému povinnosť zdržať sa vstupu do bytu. V odôvodnení uznesenia súd prvej inštancie uviedol, že sa žalobkyňa žalobou vo veci samej domáha obnovy konania. Žalobkyňa poukazovala na to, že na okresnom súde prebiehalo konanie o vypratanie bytu. V predmetnej veci bol v neprospech žalobkyne vydaný rozsudok pre zmeškanie z dôvodu, že sa ako žalovaná nevyjadрила k žalobe a nedostavila sa na pojednávanie. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie z dôvodu, že okresný súd jej nedoručil uznesenie s výzvou na vyjadrenie sa k žalobe a preto neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie. Napadnutý rozsudok odvolací súd potvrdil a aj žalobkyňou podané dovolanie Najvyšší súd zamietol.

Právna veta:

Inštitút neodkladného opatrenia (ako aj zabezpečovacieho opatrenia a iných opatrení súdu) je upravený v tretej časti Civilného sporového poriadku, jeho tretej hlavy, t.j. v ustanoveniach § 324 až § 353 CSP, na ktorú časť ale ust. § 409 CSP neodkazuje. Z uvedeného je nutné vyvodiť, že v konaní o obnovu konania (v jeho prvej fáze, kedy súd rozhoduje o tom, či obnovu konania vôbec povolí alebo nie), nie je namieste využitie neodkladného opatrenia ako vhodného prostriedku na bránenie práva. Navyše, ako je zrejmé zo samotného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, zo žaloby vo veci samej ako aj odvolania v tejto veci, žalobkyňa sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia z dôvodu potreby úpravy pomerov strán sporu; tu je však potrebné podotknúť, že pomery medzi stranami už boli upravené právoplatným a vykonateľným rozhodnutím súdu.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Neodkladné opatrenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 324, § 409

12. Zo vznesenia kompenzačnej námietky voči nároku vyplýva, že ten, kto započítava, považuje v okamihu vznesenia námietky započítania nárok za daný

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 42Cob/84/2023 zo dňa 17. 9. 2024

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o zaplatenie peňažnej pohľadávky, ktorá mala vzniknúť z titulu nezaplatenej odmeny za vykonanie prác. Žalovaný sa proti uplatnenej pohľadávke primárne bránil tým, že voči nej započítal svoju pohľadávku na zmluvnú pokutu. Zároveň sa však proti pohľadávke v konaní bránil aj tým, že žalobca pre neho nevykonával taký objem prác, za ktorý si napokon vyúčtoval odmenu vystavenými faktúrami. Súd 1. inštancie na túto námietku nereflektoval, a to práve s prihliadnutím na procesný postup žalovaného spočívajúci v uplatnení kompenzačnej námietky.

Postup súdu 1. inštancie odobril aj Krajský súd Banská Bystrica ako odvolací súd, ktorý poukázal na to, že ak strana vykoná úkon započítania, je potrebné z neho vyvodiť, že v okamihu započítania musela považovať pohľadávku, voči ktorej započítanie uplatnila, za existujúcu. Záver súdov treba mať na pamäti pri voľbe stratégie obrany proti uplatneným nárokom s tým, že pri uplatnení kompenzačnej námietky je potrebné počítať s možným skomplikovaním úspešného použitia iných druhov obrany.

Právna veta:

Okresný súd správne dospel k záveru, že samotné vykonanie montážnych prác zo strany žalobcu pre žalovaného sporné nebolo. Uvedené už vyplýva aj zo samotného procesného postupu žalovaného, pretože pokiaľ tento vzniesol kompenzačnú námietku a tvrdil že nárok žalobcu zanikol započítaním, je zrejmé, že musel tento nárok žalobcu v momente, kedy vykonal kompenzačný úkon, považovať za daný. Rovnako, pokiaľ podaním zo dňa 15.05.2020 vykonal úkon započítania vo vzťahu k pohľadávke na zaplatenie 350, Eur, túto pohľadávku na zaplatenie 350,- Eur k momentu vykonania úkonu započítania považoval za danú. V opačnom prípade by nemohol urobiť započítací úkon, ak by mal za to, že nárok žalobcu voči nemu neexistuje, pretože v takom prípade by nemal voči čomu započítať vlastnú pohľadávku voči žalobcovi. Preto k odvolacej námietke, ktorou všeobecne žalovaný namieta, že nebol preukázaný objem prác vykonaných žalobcom ani odvolací súd totožne s postupom okresného súdu neprihliadol.

Právna oblasť: Občianske právo, Civilné procesné právo

Právny inštitút: Civilné konanie, Započítanie pohľadávok

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 580
513/1991 Zb. – § 358
160/2015 Z. z. – § 149, § 152

13. Vznik škody na zdraví v období dospievania ako dôvod pre zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia

Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 22Co/43/2023 zo dňa 30. 10. 2024

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v spore o zaplatenie peňažnej čiastky z titulu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia iniciovanom žalobkyňou, u ktorej došlo k poškodeniu zdravia v dôsledku dopravnej nehody. Žalobkyňa pri nej utrpela zranenia, kvôli ktorým jej museli amputovať časť dolnej končatiny; okrem toho sa jej vytvorili keloidné jazvy. Žalobkyňa žiadala, aby v jej prípade došlo k mimoriadnemu navýšeniu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, pretože musela čeliť nepriaznivým následkom nehody počas dospievania. Súd 1. inštancie však navýšenie náhrady nepriznal; svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že žalobkyňa pred nehodou nevykonávala mimoriadne aktivity a aj keď bola nútená zmeniť školu kvôli tomu, že sa jej nepodarilo zabezpečiť internátne ubytovanie, jej zdravotný stav ju do budúcnosti nevyklučoval z možnosti získania ňou preferovaného vzdelania, nakoľko bola sebestačná.

Krajský súd Trnava však s rozhodnutím súdu 1. inštancie nesúhlasil. V odôvodnení svojho rozhodnutia prisvedčil názoru žalobkyne, že utrpenie zranení, ktoré u žalobkyne objektívne zapríčinili negatívne vnímanie vlastného tela v exponovanom období dospievania, je potrebné považovať za dôvod pre mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Aj s prihliadnutím na psychickú ujmu, ktorá bola v dôsledku veku žalobkyne znásobená, považoval za adekvátne zvýšenie náhrady v rozsahu 20 %.

Právna veta:

- I. Vo vzťahu k nároku žalobkyne na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia odvolací súd na základe skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie dospel k záveru o dôvodnosti aplikácie ustanovenia § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z., teda že ide o prípad hodný osobitného zreteľa, keď ako takýto dôvod vyhodnotil vek žalobkyne v čase vzniku škody.

K dopravnej nehode, v dôsledku ktorej bolo poškodené zdravie žalobkyne, prišlo v jej veku 16 rokov. Odvolací súd vzal do úvahy, že v živote človeka ide o mimoriadne citlivé obdobie dospievania, ktoré samo o sebe predstavuje zvýšenú zraniteľnosť v jeho (citovom, sociálnom) prežívaní.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Náhrada škody, Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 437/2004 Z. z. – § 5 ods. 5

14. Absencia poznámky o uložení zvukového záznamu v spise nie je porušením procesných práv, ak strana sporu na žiadosť obdrží kópiu záznamu

Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 3Co/56/2023 zo dňa 30. 5. 2024

Anotácia:

Súd prvej inštancie zvukový záznam zo súdneho pojednávania uložil v elektronickom súdnom spise, avšak opomenul urobiť o tom poznámku. Strana sporu na žiadosť obdržala kópiu zvukového záznamu.

Žalobca tvrdil, že konajúci súd porušil procesné predpisy a zvukový záznam z pojednávania, na ktorom vyhlásil napadnutý rozsudok, nepripojil k meritórnemu rozhodnutiu, pričom v súdnom spise neurobil ani poznámku, kde sa tento nachádza.

Právna veta:

Súd prvej inštancie postupoval v intenciách § 98 ods. 1 C.s.p., keď zvukový záznam zo súdneho pojednávania uložil v elektronickom súdnom spise, avšak opomenul urobiť o tom poznámku; táto okolnosť však nijakým spôsobom nemala za následok porušenie procesných práv žalobcu, keď ako strana sporu na žiadosť obdržal kópiu zvukového záznamu.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Zvukový záznam z pojednávania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 98

15. K platnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej po vydaní rozhodnutia o zriadení daňového záložného práva

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 41CoKR/18/2024 zo dňa 30. 10. 2024

Anotácia:

Odvolať sa za dôvod tvrdenej absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy (uzatvorenej medzi úpadcom ako predávajúcim a žalobcom ako kupujúcim podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka) považuje rozpor so zákonom, ktorý spočíva vo vykonaní právneho úkonu bez predchádzajúceho súhlasu správcu dane podľa § 81 ods. 7 Daňového poriadku. Odvolateľ teda neplatnosť právneho úkonu vyvodzuje z právneho vzťahu medzi daňovníkom (úpadcom) a správcou dane podľa predpisu z oblasti verejného práva (Daňového poriadku). Odvolací súd sa zaoberal otázkou, či rozpor hmotnoprávneho úkonu vzniknutého podľa noriem súkromného práva s procesnoprávnymi predpismi verejného práva možno vyhodnotiť ako neplatnosť právneho úkonu podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka.

Právna veta:

- I. Rozpor hmotnoprávneho úkonu vzniknutého podľa noriem súkromného práva s procesnoprávnymi predpismi verejného práva nemožno vyhodnotiť ako neplatnosť právneho úkonu podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, pretože porušená povinnosť nevyplýva zo súkromného práva.
- II. Pokiaľ súd prvej inštancie v označenom rozhodnutí vyslovil právny názor, že z dôvodu absencie predchádzajúceho súhlasu správcu dane s uzatvorením kúpnej zmluvy, je kúpna zmluva pre rozpor s § 81 ods. 7 zákona číslo 563/2009 Z. z. podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná, ide o právnu úvahu okresného súdu, s ktorou sa odvolací súd nestotožňuje.

Právna oblasť: Správne právo, Občianske právo

Právny inštitút: Platnosť právnych úkonov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 563/2009 Z. z. – § 81 ods. 7